

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЕКОНОМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ Р.ЕЛЬВОРТИ

Факультет економічний
Кафедра фінансів та бухгалтерського обліку

**Методичні рекомендації для семінарського заняття
з дисципліни
«ФІНАНСИ»**

Рівень вищої освіти: бакалавр

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітня програма (освітньо-професійна): «Фінанси, банківська справа та страхування»

Укладач:

Світлана ФРУНЗА,

доцент, кандидат економічних наук

Обговорено і затверджено на засіданні кафедри фінансів та економіки від
«17» вересня 2021 р., протокол № 12

Зав. кафедри:

Фрунза С.А.

Обговорено та рекомендовано до використання у навчальному процесі на
засіданні вченої ради Економіко-технологічного інституту імені Роберта
Ельворти «24» вересня 2021 р., протокол № 12

Голова вченої ради

_____ (Світлана ФРУНЗА)

Кропивницький 2021 рік

УДК 336

Методичні рекомендації для семінарського навчання вивчення дисципліни «Фінанси» для здобувачів по спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Укладач: Фрунза С.А. Кропивницький: Економіко-технологічного інституту імені Роберта Ельворті. НРЦ. 2021. 49 с.

Укладач: доц., канд. екон. наук Фрунза С.А.

Рецензенти: канд. екон. наук, доц. Павлова О.В.
доц., канд. екон. наук Ткаченко І.П.

Затверджено на засіданні кафедри фінансів та економіки Економіко – технологічного інституту ім. Роберта Ельворті (Протокол № 12, від 17.09.2021 р.)

Схвалено Вченою радою Економіко-технологічного інституту імені Роберта Ельворті «24» вересня 2021 р., протокол № 12

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів - 9	Галузь: <i>07 «Управління та адміністрування»</i> Спеціальність: <i>072 «Фінанси, банківська справа та страхування»</i> освітня програма: <i>«Фінанси, банківська справа та страхування»</i>	Статус дисципліни нормативна	
Залікових модулів -3		Рік підготовки	
Змістових модулів – 4		2, 3	3
Індивідуальне завдання здобувача - 60		Семестр	
Загальна кількість годин -270		4, 5	3,4
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – <u>4</u> ; самостійної роботи студента – 4,6		Лекції (год.)	
		72	12
		Практичні, семінарські (год.)	
		72	10
		Лабораторні (год.)	
	-	-	
	Самостійна робота (год.)		
	126	248	
Індивідуальне завдання (год.)			
-	-		
Вид контролю:			
Залік, екзамен	Залік, екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять та самостійної роботи становить (%): 47% до 53% (для денної форми навчання), 8% до 92% (для заочної форми навчання).

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: надання фундаментальних знань з функціонування фінансів та їх впливу на соціально-економічний розвиток суспільства, розширення та поглиблення теоретичних знань студентів про фінансову систему держави, порядок формування та використання фондів фінансових ресурсів, які забезпечують функціонування кожної окремої її складової.

Завдання дисципліни: теоретична і практична підготовка студентів з питань, які вирішуються відповідними державними установами в ході регулювання грошового обігу, фінансових та кредитних відносин, а також питань формування та використання фінансових ресурсів на підприємствах.

За результатами вивчення дисципліни здобувач повинен опанувати наступні **компетентності**:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 02 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 06 Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 07 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 08 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності спеціальності (СК):

СК 02 Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК 03 Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК 05 Здатність застосовувати базові знання законодавства у сфері монетарною, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК 08 Здатність виконувати базові контрольні функції у сфері фінансів.

СК 11 Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання (Р)

ПР 02 Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР 03 Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР 04 Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання,

фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР 05 Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР 07 Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР 11 Володіти методичним інструментарієм здійснення базових контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування

ПР 13 Володіти базовими загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів

ПР 14 Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16 Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати

ПР 25 Проявляти вміння аналізувати, структурувати й обґрунтовувати рішення оперативних та тактичних фінансових проблем бізнес-структур, банківських установ, страхових- організацій у зв'язку із загальними стратегічними цілями їх розвитку

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

об'єктивні передумови виникнення, суть, функції, характерні ознаки фінансів: структуру фінансової системи та принципи її побудови; суть функціонування, ланки, умови результативності, тактику і стратегію фінансової політики; поняття фінансового механізму, його складові елементи; теоретичні основи організації, функціональні елементи, організаційну структуру управління фінансами; призначення, класифікацію, етапи, методи фінансового планування; суть, мету, принципи, форми, методи фінансового контролю; місце та роль бюджету держави в системі державних фінансів, джерела бюджетного фонду і напрями їх використання; структуру бюджетної системи і принципи організації бюджетного устрою; основи організації регіональних фінансів; причини виникнення, форми державного кредиту, види державного боргу і способі коригування державної позикової політики; суть, форми, види страхування, сегменти і проблеми функціонування страхового ринку в Україні; визначальні риси фінансів підприємств, джерела формування та напрями використання фінансових ресурсів підприємств різних форм власності та господарювання; об'єктивні засади, структуру, інструменти фінансового ринку в Україні.

Вміти:

чітко обґрунтовувати понятійно-термінологічний апарат дисципліни «Фінанси»; застосовувати при прийнятті рішень фінансові методи, важелі,

стимули, санкції; використовувати у фінансовій практиці методи управління фінансами, фінансового планування, організаційні форми фінансового контролю; розраховувати асигнування з бюджету в розрізі окремих груп видатків; ефективно поєднувати форми і методи бюджетного планування на різних стадіях бюджетного процесу; визначати джерела формування фінансових ресурсів підприємницьких структур, оптимізувати їх рівень і структуру; вживати заходів щодо зміцнення фінансової стійкості і платоспроможності суб'єктів підприємництва на основі використання різних форм і видів страхування; практично застосовувати фондові інструменти в діяльності на ринку цінних паперів і валютних ринках.

Структурно-логічне місце дисципліни в освітній програмі

Попередні дисципліни:	Наступні дисципліни:
<i>Політична економіка</i>	<i>Курсова робота</i>
<i>Мікроекономіка</i>	<i>Гроші та кредит</i>
<i>Макроекономіка</i>	<i>Страхування</i>
<i>Основи підприємництва</i>	<i>Фінанси підприємств</i>
<i>Бізнес-планування</i>	<i>Інвестування</i>
<i>Статистика</i>	<i>Банківська система</i>
<i>Міжнародна економіка</i>	<i>Бюджетна система</i>
	<i>Фінансовий ринок</i>
	<i>Податкова система</i>

2. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Самінарське заняття з навчальної дисципліни - це різновид аудиторного навчального заняття, метою якого є формування практичних вмінь і навичок студентів з загальних закономірностей розвитку сучасних фінансових і грошово - кредитних відносин суспільства. Оцінки, отримані студентом за окремі практичні заняття враховуються при виставленні поточної модульної оцінки. Вивчення навчальної дисципліни передбачає проведення практичних занять за всіма темами, що входять до складу дисципліни.

Тематика семінарських занять наведена у табл. 1

Таблиця 1

Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів	2	0,5
2.	Генезис і еволюція фінансів	2	
3.	Становлення та розвиток фінансової науки	2	
4.	Фінансове право і фінансова політика	4	
5.	Фінансова система та характеристика її сфер і ланок	4	0,5
6.	Фінансовий механізм	4	0,5
7.	Податки. Податкова система	4	0,5
8.	Бюджет. Бюджетна система та політика	4	0,5
9.	Бюджетний дефіцит і джерела його формування	4	0,5
10.	Державний кредит і державний борг	2	0,5
11.	Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання	4	0,5
	Разом за модулем 1	36	4
12.	Фінанси суб'єктів господарювання	4	0,5
13.	Фінанси домогосподарств	2	0,5
14.	Державні фонди соціального забезпечення	2	0,5
15.	Страховання. Страховий ринок	4	0,5
16.	Фінансовий ринок	4	0,5
17.	Фінансовий потенціал держави	2	0,5
18.	Фінансова безпека держави	2	0,5
19.	Фінансовий менеджмент	2	0,5
20.	Фінансовий контроль	2	0,5
21.	Міжнародні фінанси	4	0,5
22.	Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою	4	0,5
23.	Фінанси Європейського Союзу	4	0,5
	Разом за модулем 2	36	6
	Разом	72	10

ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарське заняття № 1 (2 год)

Тема 1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів

Мета семінару: засвоєння базових знань щодо сутності, об'єктивної необхідності і суспільного призначення фінансів.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

План

1. Економічні передумови виникнення і розвитку фінансів
2. Фінанси в економічній системі держави
3. Призначення та роль фінансів
4. Взаємозв'язок фінансів з іншими елементами економічної системи

Питання для обговорення

1. Які складові визначають зміст фінансової науки? Обґрунтуйте та поясніть їх взаємозв'язок.
2. Поясніть, що визначає об'єкт фінансової науки.
3. У чому полягає суть предмета фінансової науки? Поясніть, як пов'язані об'єкт фінансової науки з предметом фінансової науки.
4. Чим обумовлюється об'єктивна необхідність існування фінансів?
5. Визначте та поясніть ознаки фінансів.
6. Розкрийте зміст розподільчої функції фінансів.
7. У чому полягають особливості контрольної функції?
8. Поясніть взаємозв'язок та відмінності ціни і фінансів як розподільчих категорій?
9. У чому полягають спільні та відмінні риси між такими розподільчими категоріями як заробітна плата і фінанси?
10. Визначте спільні і відмінні риси, які притаманні таким розподільчим категоріям, як фінанси та кредит.

Додаткові завдання для підготовки до семінару:

Тематика ІНДЗ у розрізі теми:

1. Становлення та розвиток фінансової науки.
2. Еволюційні етапи становлення фінансової науки.
3. Фінансова наука в Україні.

4. Сучасна світова наукова фінансова думка.

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, ІНДЗ; презентація виконаних завдань, тестування тощо.

Рекомендована джерела: 3, 6, 8, 10-14.

Обладнання заняття, ТЗН тощо: ноутбук, мультимедійний проектор. У разі дистанційної форми навчання: персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з 5 підключенням до Інтернет для комунікації та опитувань, виконання домашніх завдань, виконання завдань самостійної роботи, проходження тестування (поточний, підсумковий контроль), програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Microsoft Teams, Microsoft Forms, Zoom, Moodle, Microsoft Outlook.

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття зазначені у методичних рекомендаціях щодо виконання самостійної роботи.

Література:

1. Основна: [62,с.30-137], [68, с.20-28], [76, с.11-37], [77, с.15-42].
2. Додаткова: [1], [2],[52], [68].
3. Довідкова: [1] -[15].

Семінарське заняття № 2 (2 год)

Тема 2. Генезис і еволюція фінансів

Навчальний час: 2 год.

Мета семінару: сформувати у студентів комплекс знань щодо генезису і еволюції фінансів; засвоєння базових знань щодо становлення та розвитку фінансової науки.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття;
- формування системи навичок та умінь студентів у контексті досліджуваної тематики;
- виявлення напрямів практичного застосування отриманих теоретичних знань;
- оцінювання рівня підготовки студентів в межах семінарського заняття з метою подальшого стимулювання їхньої навчальної активності.

План

1. Історичний аспект становлення та розвитку фінансової науки
2. Предмет і метод фінансової науки
3. Розвиток фінансової науки України
4. Сучасна світова наукова фінансова думка

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. У чому полягає суспільне призначення фінансів?
2. Які існують об'єктивні передумови виникнення фінансів?
3. На якій стадії руху суспільного продукту виникають і найбільш повно проявляються фінанси? У чому полягає різниця в русі вартостей на стадіях розподілу та обміну?
4. Що являє собою відтворювальний процес? У чому полягає відмінність розширеного відтворення порівняно з простим? Охарактеризуйте форми фінансового забезпечення відтворювального процесу.
5. Охарактеризуйте теоретичні основи вчення про фінанси.
6. Яке місце займає фінансова наука в системі економічних знань?
7. У чому полягає еволюція наукової думки щодо трактування фінансів?
8. У чому полягають методологічні основи теорії фінансів?
9. Які фінансові протиріччя існують у сучасному світі? У чому полягає сутність і роль механізму стримувань і противаг у подоланні фінансових протиріч?
10. Проаналізуйте зміни у складі державних видатків в епоху індустріальної економіки.
11. Проаналізуйте різницю у формуванні доходів східних рабовласницьких держав і Римської імперії.
12. Проаналізуйте особливості фінансових відносин Київської Русі.
13. Що таке первинні фінансові категорії? Охарактеризуйте їх властивості.
14. Дайте характеристику фінансових категорій як форми наукового пізнання сутності фінансових відносин.
15. Охарактеризуйте джерела формування фінансових ресурсів.
16. Обґрунтуйте основні напрямки розвитку теорії податків?
17. Які наукові течії в фінансовій науці представляли прихильники школи камералістики?
18. Які думки фізіократів знайшли своє відображення в дослідженнях фінансової науки?
19. Які ідеї були покладені в основу класичної теорії оподаткування, прихильниками котрої були А. Сміт та Д. Рікардо?
20. У чому полягає вклад І. Х. Озерова у розвиток фінансової науки?
21. Охарактеризуйте основні здобутки української фінансової школи.
22. Які фактори обумовлюють розвиток зарубіжної фінансової науки у першій половині ХХ століття?
23. Які сучасні теорії фінансів, на думку П. Самуельсона, можуть бути гідними для отримання, так званої, премії «Самуельсона-Нобеля»?

Додаткові завдання для підготовки до семінару:

Тематика ІНДЗ у розрізі теми:

1. Роль фінансів у забезпеченні умов економічного зростання держави.
2. Формування та розподіл фінансових ресурсів у ринкових умовах.

3. Роль фінансової системи держави у забезпеченні фінансової стабілізації.

4. Пріоритети розвитку фінансової системи України.

5. Державні цільові фонди як складова загальнодержавних фінансів їх роль у фінансовому забезпеченні економічного розвитку держави.

6. Державні фінанси провідних країн світу.

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, ІНДЗ; презентація виконаних завдань, тестування тощо.

Рекомендована джерела: 3, 6, 8, 10-14.

Обладнання заняття, ТЗН тощо: ноутбук, мультимедійний проектор. У разі дистанційної форми навчання: персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для комунікації та опитувань, виконання домашніх завдань, виконання завдань самостійної роботи, проходження тестування (поточний, підсумковий контроль), програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Microsoft Teams, Microsoft Forms, Zoom, Moodle, Microsoft Outlook. Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття зазначені у методичних рекомендаціях щодо виконання самостійної роботи.

Семінарське заняття №3(2 год)

Тема 3. Становлення та розвиток фінансової науки

Мета семінару: сформувати у студентів комплекс знань щодо еволюції створення фінансової системи та фінансів; засвоєння базових знань щодо становлення та розвитку фінансової науки.

Завданнями семінарського заняття є:

- опрацювання основного навчального матеріалу із поданої теми;
- аналіз додаткових літературних джерел стосовно питань, що виносяться на семінарське заняття

План

- 1.Теорії державних фінансів англійської класичної політекономії
2. Концепція державних фінансів Дж.М.Кейнса
- 3.Теорії “суспільного товару”, “суспільних благ” і “суспільного вибору”
- 4.Неокласичні і неоконсервативні теорії державних фінансів
- 5.Розвиток синтетичних шкіл фінансової науки. Сучасний неокенсіанський синтез.

Питання для обговорення

1. Назвіть основні постулати школи класичної політичної економії.
2. Визначте головні твердження теорії ефективного попиту Дж.М. Кейнса.
3. Охарактеризуйте неокейнсіанство як напрям фінансової політики.
4. Які ознаки властиві концепції кейнсіансько-неокласичного синтезу?
5. Які економічні теорії належать до неоконсервативного напрямку?
6. Розкрийте сутність поняття монетаризма.
7. Яке практичне значення має теорія валютних зон?
8. Яких ви знаєте російських учених ХІХ ст., котрі досліджували питання фінансів?
9. Назвіть сучасних українських учених-фінансистів, які досліджують бюджетну проблематику, фінанси підприємств, фінансовий ринок.

Література:

1. Основна: [76, с.54-78], [77, с.57-78].
2. Додаткова: [1], [2], [3]
3. Довідкова: [1] -[15].

Семінарське заняття № 4 (4год) Тема 4. Фінансове право і фінансова політика

Мета лекції: засвоєння базових знань щодо формування та реалізації фінансової політики і фінансового права

Опорні поняття: державна фінансова політика, фінансова стратегія, фінансова тактика, фіскальна політика, боргова політика, фінансові правовідносини, фінансове право, бюджетне законодавство, податкове законодавство..

План

1. Фінансова політика як важлива сфера діяльності держави
2. Завдання і принципи фінансової політики
3. Форми і методи реалізації фінансової політики

Питання для обговорення

1. У чому полягає сутність фінансової політики?
2. Які існують типи фінансової політики?
3. Яким чином фінансова політика впливає на соціально-економічний розвиток суспільства?
4. Які складові фінансової політики?
5. У чому призначення фінансової стратегії?
6. Які завдання вирішуються через фінансову тактику?
7. Що таке фінансовий механізм?
8. Які складові елементи фінансового механізму?

9. Яким чином фінансовий механізм сприяє реалізації завдань фінансової політики?
10. У чому сутність і завдання фінансового планування?
11. З якою метою складається баланс фінансових ресурсів і витрат держави?
12. Що являють собою фінансові норми, нормативи, ліміти, резерви, стимули?
13. Які існують об'єкти і суб'єкти управління фінансами?
14. В чому призначення фінансового контролю?
15. Які є види фінансового контролю?
16. Які використовуються форми і методи фінансового контролю?
17. В чому особливості аудиторського контролю?

Питання і завдання студентам для контролю знань:

1. Дайте визначення державній фінансовій політиці.
2. Визначте принципи організації фінансових відносин та охарактеризуйте їх.
3. Визначте та обґрунтуйте відмінності між фінансовою стратегією та фінансовою тактикою.
4. Назвіть мету та основні завдання фінансової політики.
5. Виділіть види фінансової політики.
6. Розкрийте сутність фіскальної політики.
7. Визначте види та інструменти фіскальної політики.
8. Назвіть переваги та недоліки реалізації фіскальної політики.
9. Розкрийте сутність боргової політики держави.
10. Назвіть цілі та завдання боргової політики та її пріоритетні напрямки.
11. Розкрийте сутність фінансових правовідносин.
12. Розкрийте сутність фінансового права.
13. Назвіть складові фінансового законодавства та охарактеризуйте їх.
14. Дайте визначення податковому законодавству.
15. Висвітліть зарубіжний досвід реалізації фінансової політики держави.

Завдання для самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського заняття за темою лекції дивитись Плани семінарських занять та методичні вказівки до їх проведення по темі № 4 та Завдання для самостійної роботи студента і методичні рекомендації щодо їх виконання по темі № 4.

Література:

1. Основна: [55, с.36-65], [66, с.19-25, 27-35, 50-64], [47, с.47-69], [76, с.78-112], [77, с.80-101].
2. Додаткова: [1], [2], [3]
3. Довідкова: [1] -[15].

Семінарське заняття № 5 (4 год) Фінансова система та характеристика її сфер і ланок

Мета лекції: сформувати у здобувачів комплекс знань щодо суті, структури та основ функціонування фінансової системи України.

План лекції:

1. Поняття “фінансова система”. Теоретичні основи побудови фінансової системи.

2. Структура фінансової системи.

3. Призначення і специфічні ознаки сфер та ланок фінансової системи.

4. Правові та організаційні основи фінансової системи.

Опорні поняття: система, фінансова система, сфери та ланки фінансової системи, державні фінанси, державні цільові фонди, бюджет, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансовий ринок, міжнародні фінанси.

Питання і завдання студентам для контролю знань:

1. Дайте визначення фінансової системи держави та охарактеризуйте теоретичні основи її побудови.

2. У відповідності з якими ознаками здійснюється структурування фінансової системи держави?

3. Що являє собою фінансова система з точки зору її внутрішньої структури?

4. Які складові елементи включає фінансова система України за внутрішньою будовою?

5. Дайте характеристику сфер та ланок фінансової системи.

6. Назвіть складові (ланки) державних фінансів.

7. Назвіть складові (ланки) фінансового ринку.

8. Назвіть складові (ланки) міжнародних фінансів.

9. Що являє собою фінансова система з точки зору її організаційної структури? Охарактеризуйте її складники.

10. Охарактеризуйте правову основу фінансової системи.

11. Охарактеризуйте організаційну основу фінансової системи.

12. Яка роль відводиться фінансовій системі держави у забезпеченні умов економічного зростання?

Завдання для самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського заняття за темою лекції дивитись Плани семінарських занять та методичні вказівки до їх проведення по темі № 5 та Завдання для самостійної роботи студента і методичні рекомендації щодо їх виконання по темі №5.

Семінарське заняття №6. (4 год.) Тема 6. Фінансовий механізм

Мета лекції: сформувати у студентів комплекс знань щодо суті та структури фінансового механізму, а також системи управління фінансами.

План лекції:

1. Призначення і роль фінансового механізму.
2. Склад і структура фінансового механізму.
3. Управління фінансами. Об'єкти і суб'єкти управління.
4. Функціональні елементи управління фінансами.
5. Функції вищих законодавчих і виконавчих органів державної влади та управління щодо загального управління фінансами.

Опорні поняття: фінансовий механізм, фінансові методи, фінансові важелі, фінансові інструменти, фінансові стимули, фінансові важелі, фінансове планування, оперативне управління, фінансовий контроль, фінансове забезпечення, фінансове регулювання, управління фінансами.

Питання і завдання студентам для контролю знань:

1. Що таке фінансовий механізм і яка його роль у реалізації фінансової політики держави?
2. З яких складових елементів формується фінансовий механізм держави? Охарактеризуйте ці елементи.
3. Що розуміють під фінансовими методами як елементом фінансового механізму? Перелічіть та охарактеризуйте ці методи.
4. Що відносять до складу фінансових інструментів, стимулів, санкцій у структурі фінансового механізму? Охарактеризуйте їх сутність.
5. Що розуміють під нормативно-правовим забезпеченням функціонування фінансової системи держави?
6. Охарактеризуйте сутність фінансового права як регулятора фінансових відносин в країні.
7. Назвіть повноваження Верховної Ради України у сфері управління фінансами.
8. Назвіть повноваження Кабінету Міністрів України у сфері управління фінансами.
9. Назвіть повноваження Президента у сфері управління фінансами.
10. Назвіть повноваження органів оперативного управління фінансами.

Завдання для самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського заняття за темою лекції дивитись Плани семінарських занять та методичні вказівки до їх проведення по темі № 6 та Завдання для самостійної роботи студента і методичні рекомендації щодо їх виконання по темі № 6.

Семінарське заняття по темі №7. (4 год.)

Тема 7. Податки. Податкова система

Мета лекції: засвоєння базових знань щодо сутності податку, його специфічних ознак та функцій; основних засад функціонування податкової системи України.

План лекції:

1. Сутність та характеристика податків
2. Класифікація податків
3. Податкова система

Опорні поняття: податок, податкова система, збір, мито, елементи податку, функції податків, класифікація податків, Податковий кодекс.

Питання для обговорення

1. Розкрийте економічну сутність податків. З'ясуйте їх значення у фінансовій системі України.
2. У чому полягають відмінності між податком і обов'язковим платежем? Наведіть приклади.
3. Назвіть джерела податків.
4. Які функції виконують податки?
5. Охарактеризуйте єдність і суперечливість функцій податків.
6. За якими ознаками можна класифікувати податки?
7. Охарактеризуйте принципи оподаткування.
8. Які ви знаєте основні елементи податку?
9. Визначте економічну сутність податкової системи.
10. З'ясуйте, які є загальнодержавні податки і збори в Україні?
11. Які ви знаєте місцеві податки і збори?
12. Охарактеризуйте механізми оподаткування податком на додану вартість, акцизним збором і митом.
13. Розкрийте сутність механізму оподаткування прибутку підприємств, податку з доходів фізичних осіб.

Питання і завдання студентам для контролю знань:

1. Охарактеризуйте основні етапи розвитку податків.
2. В чому полягає комплексний характер податку?
3. Які основні ознаки характеризують категорію «податок»?
4. Які основні спільні риси та відмінності існують між категоріями «податок», «збір» і «мито»?
5. Назвіть основні елементи податку.
6. У чому полягає сутність фіскальної та регулюючої функцій податку?
7. Дайте характеристику видів непрямих податків.
8. Що представляє собою податкова система держави?
9. На яких засадах базується податкова система?
10. В чому різниця між податковою системою і системою оподаткування?
11. З яких елементів складається податкова система?
12. На яких принципах ґрунтується податкове законодавство України?

Завдання для самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського заняття за темою лекції дивитись Плани семінарських занять та методичні вказівки до їх проведення по темі № 7 та Завдання для самостійної роботи студента і методичні рекомендації щодо їх виконання по темі № 7.

Література:

1. Основна: [55, с.105-141], [11, с.26-60], [30, с.9-31,261-283], [76, с.123-

- 142], [77, с.103-141].
2. Додаткова: [62]
 3. Довідкова: [1] -[15].

Семинарське заняття № 8 (4год)

Тема 8. Бюджет. Бюджетна система

Мета лекції: засвоєння базових знань щодо сутності бюджету, його специфічних ознак, функцій, а також ознайомлення студентів із основними засадами формування бюджетної політики України

План:

1. Економічна природа і функції бюджету
2. Бюджетна система України
3. Бюджетний процес в Україні
4. Бюджетні права державних та місцевих органів влади і управління
5. Міжбюджетні відносини і їх регулювання

Опорні поняття: бюджет, бюджетна система, бюджетний устрій, державний бюджет, зведений бюджет, місцеві бюджети, бюджети місцевого самоврядування, грошові кошти, бюджетний дефіцит, бюджетний профіцит, міжбюджетні відносини.

Питання для обговорення

1. Дайте визначення сутності поняття бюджету як економічної категорії.
2. Яку економічну роль відіграє бюджет як самостійна категорія?
3. Які фактори впливають на величину бюджетного фонду?
4. Які функції виконує Державний бюджет?
5. З'ясуйте сутність терміна "доходи бюджету".
6. За якими ознаками класифікуються доходи бюджету?
7. Які показники характеризують стан бюджету як фінансового плану?
8. Визначте основні види податкових надходжень.
9. Які ви знаєте головні види неподаткових надходжень?
10. Яким чином поділяються доходи бюджету від операцій з капіталом?
11. Визначіть сутність поняття "видатки державного бюджету". Які економічні відносини відображають видатки?
12. Охарактеризуйте систему видатків бюджету.

Питання і завдання студентам для контролю знань:

1. Розкрийте сутність бюджету.
2. Назвіть функції та ознаки бюджету.
3. Дайте визначення поняттям «бюджетна система» та «бюджетний устрій».
4. Назвіть принципи побудови бюджетного устрою.
5. Дайте визначення поняттю бюджетної класифікації.
6. Дайте визначення бюджетного дефіциту, профіциту.
7. Дайте визначення поняттю зведеного бюджету України.

8. Дайте визначення поняттю Зведений бюджет Автономної Республіки Крим.

9. Розкрийте теоретичний аспект організації міжбюджетних відносин.

10. Дайте визначенню поняттю міжбюджетних відносин та розкрийте їх практичне значення.

11. Що означає поняття – «бюджетне регулювання»?

12. З якими категоріями ототожнюється категорія «бюджетний федералізм»?

Завдання для самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського заняття за темою лекції дивитись Плани семінарських занять та методичні вказівки до їх проведення по темі № 8 та Завдання для самостійної роботи студента і методичні рекомендації щодо їх виконання по темі № 8.

Література:

1. Основна: [55, с.145-162, 163-181], [12, с.18-38, 204-222], [87, с.152-181, 75-98], [76, с.148-164], [77, с.141-187]
2. Додаткова: [6], [10], [11], [15] [37]
3. Довідкова: [1] -[15].

Семінарське заняття № 9 (4 год)

Тема 9. Бюджетний дефіцит і джерела його формування

Мета лекції: ознайомлення студентів з сутністю бюджетного дефіциту, особливостями формування і реалізації бюджетної політики.

План лекції:

1. Понятті стану бюджетного фонду та дефіциту бюджету
2. Соціально-економічна наслідки бюджетного. Дефіциту
3. Джерела фінансування дефіциту бюджету та їх класифікація
4. Методи обмеження та шляхи скорочення дефіциту бюджету

Опорні поняття: бюджетна політика, бюджетний процес, бюджетна стратегія, бюджетне прогнозування, бюджетна тактика, бюджетне планування, ефективність бюджетної політики, напрями бюджетної політики.

Питання для обговорення

1. Які завдання вирішуються у процесі формування бюджету?
2. У чому полягає сутність урівноваженості доходів та видатків?
3. Що означає поняття "бюджетний профіцит"?
4. Охарактеризуйте форми бюджетного профіциту.
5. Визначте сутність поняття "бюджетний дефіцит".
6. Які ви знаєте види бюджетного дефіциту?
7. Назвіть основні причини виникнення бюджетного дефіциту.
8. Охарактеризуйте головні концепції збалансованості бюджету. З'ясуйте мету їх використання.
9. Визначте методи фінансування бюджетного дефіциту та охарактеризуйте їх.
10. Розкрийте сутність концепції А. Лаффера.
11. У чому полягає проблема вибору моделі фінансування бюджетного

дефіциту?

Література:

1. Основна: [12, с.141-163], [55, с.163-181], [76, с.179-193], [77, с.190-214]
2. Додаткова: [14], [39], [40], []
3. Довідкова: [1] -[15].

Семінарське заняття № 10 (2год)

Тема 10. Державний кредит і державний борг

Мета лекції: сформувати у студентів комплекс знань щодо економічної природи та сутності державного кредиту та особливостей управління ним

План

1. Економічна сутність і роль державного кредиту
2. Форми державного кредиту
3. Класифікація державних позик і джерела їх погашення
4. Державний борг, його формування і обслуговування

Опорні поняття: борг, зовнішній державний борг, управління державним боргом.

Питання для обговорення

1. Визначте сутність поняття "державний кредит".
2. Чим зумовлена необхідність державного кредиту?
3. Охарактеризуйте основні функції, які виконує державний кредит.
4. Хто є суб'єктами державно-кредитних відносин?
5. Що є забезпеченням державного кредиту?
6. Охарактеризуйте види та форми державного кредиту.
7. Які ви знаєте критерії класифікації державних запозичень?
8. Охарактеризуйте чинники, на яких ґрунтується залучення позик.
9. Назвіть необхідні передумови проведення державних запозичень.
10. У чому полягає сутність державного боргу?
11. Що є складовими державного боргу?
12. Якими правовими нормами регулюється величина державного боргу України?
13. Визначте сутність терміна "управління державним боргом".
14. Які ви знаєте показники оцінювання державного боргу?
15. Розгляньте основні засоби обслуговування державного боргу.
16. Охарактеризуйте основні методи управління державним боргом.
17. З'ясуйте основні економічні наслідки державного боргу.

Питання і завдання студентам для контролю знань:

1. У чому полягає сутність державного кредиту як економічної категорії?
2. Що таке державний кредит з юридичної точки зору ?
3. Які функції державного кредиту ?
4. Назвіть ознаки державного кредиту як складової державних фінансів.
5. Розкрийте взаємозв'язок державного кредиту з іншими ланками фінансової системи.

6. Які існують форми державного кредиту ?
7. Що таке державний борг ?
8. Розкрийте взаємозв'язок поняття державного боргу і державного кредиту.
9. Назвіть класифікаційні ознаки державного боргу.
10. Який вплив здійснює державний борг на економіку держави ?
11. Що таке управління державним боргом ?
12. Які існують індикатори оцінки рівня державного боргу ?
13. Які існують методи управління державним боргом ?
14. Як державний кредит впливає на економіку держави ?
15. Які джерела ризиків державного боргу ?

Завдання для самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського заняття за темою лекції дивитись Плани семінарських занять та методичні вказівки до їх проведення по темі № 10 та Завдання для самостійної роботи студента і методичні рекомендації щодо їх виконання по темі № 10.

Література:

1. Основна: [47, с.112-172], [55, с.219-241], [62, с.317-367], [76, с.201-222], [77, с.216-245].
2. Додаткова: [36], [38], [46]
3. Довідкова: [1] -[15].

Семінарське заняття № 11 (4год)

Тема 11. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання

Мета лекції: засвоєння базових знань щодо сутності місцевих фінансів, бюджетного федералізму і фінансового вирівнювання.

План лекції:

1. Місцеві фінанси у складі фінансової системи України
2. Місцеві бюджети – провідна ланка місцевих фінансів
3. Бюджетний федералізм та фінансове вирівнювання.

Опорні поняття: місцеві фінанси, місцеві бюджети, доходи, видатки, бюджетний федералізм, бюджетний унітаризм, дотації вирівнювання, міжбюджетні відносини, фінансове вирівнювання.

Питання для обговорення

1. Визначте сутність поняття "місцеві фінанси".
2. Назвіть основні форми місцевих бюджетів в Україні.
3. З'ясуйте сутність терміна "бюджетний федералізм", визначте його головні принципи.
4. Які ви знаєте основні групи моделей бюджетного федералізму? Охарактеризуйте їх.
5. Розгляньте систему місцевих бюджетів в Україні.
6. Визначте структурні елементи місцевих фінансів.
7. Назвіть функції місцевих бюджетів.

8. У чому полягає сутність поняття місцеві бюджети?
9. На основі яких параметрів визначається мінімальний розмір місцевих бюджетів?
10. Охарактеризуйте структуру доходів місцевих бюджетів.
11. Яке призначення мають видатки місцевих бюджетів?
12. Розкрийте сутність і форми регулювання міжбюджетних відносин.
13. З'ясуйте сутність поняття комунальної власності.

Питання і завдання студентам для контролю знань:

1. Яким чином здійснювалося формування науки про місцеві фінанси?
2. В чому полягає сутність місцевих фінансів?
3. Які причини виникнення місцевих фінансів?
4. Які структурні елементи системи місцевих фінансів?
5. Які є способи формування доходів місцевих органів влади?
6. Які основні етапи розвитку місцевих бюджетів в Україні?
7. Яку роль відіграють податкові та неподаткові надходження у формуванні дохідної бази місцевого самоврядування?
8. Які напрями зміцнення дохідної бази місцевих бюджетів можна запропонувати?
9. Як змінилася система місцевого оподаткування з прийняттям Податкового кодексу України та змін до нього?
10. В чому полягають основні принципи розмежування видатків місцевих бюджетів?
11. В чому полягають основні концепції організації внутрішніх міжурядових фінансових відносин?
12. Які основні ознаки концепції бюджетного федералізму?
13. Які основні ознаки концепції бюджетного унітаризму?
14. В чому полягає сутність міжбюджетних відносин?

Завдання для самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського заняття за темою лекції дивитись Плани семінарських занять та методичні вказівки до їх проведення по темі № 11 та Завдання для самостійної роботи студента і методичні рекомендації щодо їх виконання по темі № 11.

Література:

1. Основна: [55, с.182-205], [76, с.236-257], [77, с.248-269].
2. Додаткова: [13], [48], [53]
3. Довідкова: [1] -[15].

Семінарське заняття № 12 (4год)

Тема 12. Фінанси суб'єктів господарювання

Мета лекції: засвоєння базових знань щодо сутності фінансів суб'єктів господарювання.

План лекції:

1. Сутність, функції та призначення фінансів суб'єктів господарювання
 2. Основи організації фінансів суб'єктів господарювання
 3. Фінансові ресурсів суб'єктів господарювання
 4. Економічний зміст і роль прибутку в умовах розвитку підприємництва
- Опорні поняття:** фінанси підприємств, суб'єкт господарювання, фінансові ресурси підприємства, виручка від реалізації продукції, собівартість продукції, фінансова діяльність, фінансові зобов'язання.

Питання для обговорення

1. Визначте особливості фінансів підприємства порівняно із державними фінансами.
2. З'ясуйте загальні та специфічні ознаки, властиві фінансам підприємств.
3. У чому полягає сутність фінансів підприємств?
4. Охарактеризуйте групи фінансових відносин, що належать до фінансів підприємств.
5. Дайте характеристику функцій фінансів підприємств.
6. Які ви знаєте обов'язкові передумови ефективного функціонування фінансів підприємств.
7. Визначте сутність грошових коштів, грошових фондів та фінансових ресурсів підприємства.
8. Охарактеризуйте формування та використання фінансових ресурсів підприємств.
9. У чому полягає організація фінансів підприємств?
10. Визначте, як організаційно-правова форма господарювання впливає на організацію фінансів підприємств.
11. З'ясуйте, як галузева специфіка впливає на організацію фінансів підприємств.
12. Розкрийте економічну сутність прибутку.
13. Визначте діючий порядок оподаткування прибутку підприємств.
14. Охарактеризуйте процес формування чистого прибутку підприємства.
15. З'ясуйте сутність процесу розподілу та використання прибутку.

Питання і завдання студентам для контролю знань:

1. Дайте визначення фінансам суб'єктів господарювання.
2. Розкрийте напрями реалізації фінансових відносин підприємств
3. В чому проявляється соціально-економічна сутність фінансів підприємств?
4. Які функції виконують фінанси підприємств?
5. Розкрийте сутність фінансових ресурсів підприємств
6. Які ознаки характерні для фінансових ресурсів підприємств?
7. Які види фінансових ресурсів підприємств виділяють?
8. Розкрийте складові фінансових ресурсів підприємств.
9. Дайте визначення фінансового менеджменту.
10. Розкрийте сутність фінансового результату діяльності підприємства.
11. Які складові має сукупний дохід підприємства?
12. Дайте визначення виручці від реалізації продукції.

13. Які існують методи обліку виручки від реалізації продукції?
 14. Розкрийте сутність методів планування виручки від реалізації продукції
 15. Які складові включає виробнича собівартість продукції?
 16. Дайте визначення прибутку підприємства.
 17. Як розраховується рентабельність діяльності підприємства?
 18. Дайте визначення фінансовій діяльності підприємства?
 19. Які основні завдання фінансової діяльності підприємства?
 20. Розкрийте основні напрями фінансової роботи підприємства
- Завдання для самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського заняття за темою лекції дивитись Плани семінарських занять та методичні вказівки до їх проведення по темі № 12 та Завдання для самостійної роботи студента і методичні рекомендації щодо їх виконання по темі № 12.

Література:

1. Основна: [55, с.66-89], [14, с.5-22], [47, с.75-95], [76, с.289-311], [77, с.298-339]
2. Додаткова: [1], [2], [3]
3. Довідкова: [1] -[15].

Семінарське заняття № 13 (2год)

Тема 13. Фінанси домогосподарств

Мета лекції: засвоєння базових знань щодо сутності і особливостей функціонування фінансів на рівні домашніх господарств.

План лекції:

1. Сутність і склад фінансів домогосподарств
2. Класифікація доходів та видатків домогосподарств
3. Джерела формування фінансів населення
4. Проблеми формування і використання фінансових ресурсів населення

Опорні поняття: домогосподарство, фінанси домогосподарств, фінансові ресурси домогосподарства, бюджет домогосподарства, доходи домогосподарства, витрати домогосподарства, заощадження домогосподарств.

Питання для обговорення

1. Визначте сутність поняття "домогосподарство".
2. Розкрийте економічну сутність фінансів домогосподарств.
3. Яку роль відіграють фінанси домогосподарств у національній економіці?
4. Яке місце займають фінанси домогосподарств у фінансовій системі країни?
5. Яким чином пов'язані фінанси домогосподарств з іншими сферами та ланками фінансової системи?
6. Що входить до складу грошових і сукупних доходів домогосподарств?
7. Що належать до грошових та сукупних витрат домогосподарств?
8. У чому полягає сутність прожиткового мінімуму?

9. За якими критеріями класифікуються доходи домогосподарств?
10. Яким чином утворюються фонди домогосподарств? За якими ознаками вони поділяються?
11. Дайте класифікацію видатків домогосподарств.
12. Проаналізуйте динаміку та структуру доходів та видатків домогосподарств в Україні.
13. Яке значення мають заощадження домогосподарств для здійснення активних операцій комерційних банків?
14. Яким чином заощадження домогосподарств перетворюються в інвестиції на фінансовому ринку?
15. Що таке організовані та неорганізовані заощадження населення?

Питання і завдання студентам для контролю знань:

1. Дайте визначення терміну «домогосподарство».
2. Розкрийте передумови становлення домогосподарства як суб'єкта фінансових відносин.
3. Дайте визначення терміну «фінанси домогосподарств».
4. Які основні функції виконують фінанси домогосподарств?
5. Розкрийте сутність фінансових ресурсів домогосподарств.
6. З яких точок зору можна розглядати бюджет домогосподарства?
7. Розкрийте складові доходів домогосподарств.
8. Охарактеризуйте види доходів домогосподарств.
9. Розкрийте напрями витрат домогосподарств.
10. Розкрийте складові витрат домогосподарства на споживання.
11. Які ознаки класифікації заощаджень домогосподарств ви знаєте?
12. В чому полягає особливість здійснення заощаджень у натуральній формі?
13. Розкрийте напрями інвестування заощаджень домогосподарств.

Завдання для самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського заняття за темою лекції дивитись Плани семінарських занять та методичні вказівки до їх проведення по темі № 13 та Завдання для самостійної роботи студента і методичні рекомендації щодо їх виконання по темі № 13.

Література:

1. Основна: [76, с.318-334], [77, с.341-368].
2. Додаткова: [7], [8], [44], [57],[69].
3. Довідкова: [1] -[15].

Семінарське заняття № 14 (2год)

Тема 14. Державні фонди соціального забезпечення фонди

Мета лекції: засвоєння базових знань щодо сутності державних цільових фондів та соціальної політики.

План лекції:

1. Зміст та роль державних фондів соціального забезпечення.
2. Пенсійний Фонд України.

3. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.

4. Фонд соціального страхування України.

Опорні поняття: фонди соціального забезпечення, соціальний ризик, система пенсійного забезпечення, солідарна система пенсійного забезпечення, накопичувальна система пенсійного забезпечення, єдиний соціальний внесок, бюджет фондів соціального страхування, матеріальне забезпечення, соціальні послуги.

Питання для обговорення

1. Коротко охарактеризуйте законодавчу базу функціонування державних цільових фондів.

2. Яке призначення має Фонд соціального захисту інвалідів?

3. Які особливості формування цільових фондів у структурі державних і місцевих бюджетів?

4. Поясніть потребу існування окремих державних позабюджетних фондів.

5. З'ясуйте, яку роль відіграє законодавча база, розгляньте принципи бюджетної системи і напрями використання коштів Пенсійного фонду України.

6. Які основні завдання Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття?

7. Які ви знаєте джерела формування коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України з тимчасової втрати працездатності?

8. В яких випадках підприємства мають перераховувати цільові кошти до Фонду соціального захисту інвалідів?

9. Які суб'єкти беруть участь у недержавному пенсійному страхуванні?

10. У чому полягає специфіка діяльності благодійних фондів?

Питання і завдання студентам для контролю знань:

1. Перерахуйте позабюджетні фонди соціального забезпечення України. У чому їх головна відмінність від бюджетних фондів соціального забезпечення?

2. Які джерела формування та напрями використання коштів Пенсійного фонду України Ви знаєте?

3. Назвіть види пенсійних виплат, що сплачуються за рахунок коштів Пенсійного Фонду України.

4. Яке призначення Фонду соціального страхування на випадок безробіття в системі державних цільових фондів?

5. Перерахуйте джерела формування коштів Фонду соціального страхування на випадок безробіття?

6. Які види соціального страхування забезпечуються за рахунок Фонду соціального страхування України?

7. Які джерела формування коштів Фонду соціального страхування України Вам відомі?

8. Перерахуйте види матеріального забезпечення та соціальних послуг за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

9. Які страхові виплати передбачає загальнообов'язкове соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності?

Завдання для самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського заняття за темою лекції дивитись Плани семінарських занять та методичні вказівки до їх проведення по темі № 14 та Завдання для самостійної роботи студента і методичні рекомендації щодо їх виконання по темі № 14.

Література:

1. Основна: [55, с.206-218], [76, с.269-280], [77, с.271-295].
2. Додаткова: [41], [58]
3. Довідкова: [1] -[15].

Семінарське заняття № 13 (2год)
Тема 13. Страхування. Страховий ринок
Питання для обговорення

1. У чому полягає сутність поняття страхування?
2. Наведіть ознаки класифікації страхування.
3. З'ясуйте механізм здійснення ризик-менеджменту.
4. Якою є організаційна структура страхового ринку України?
5. У чому полягають особливості функціонування страхових компаній?
6. На основі яких нормативних актів здійснюється державне регулювання страхової діяльності?
7. Визначте особливості страхування життя.
8. Що є об'єктами майнового страхування?
9. У чому полягає сутність терміна "визначення страхування відповідальності"?
10. Розкрийте механізм здійснення співстрахування.
- 11.3 чого складаються витрати страховика?

12. Якими чинниками забезпечується фінансова надійність страховика?

Література:

1. Основна: [55, с.242-260], [3, с.3-30], [60, с.9-34], [76, с.341-360], [77, с.370-390].
2. Додаткова: [65], [66]
3. Довідкова: [1] -[15].

Семінарське заняття № 14 (2год)

Тема 14. Фінансовий ринок

Питання для обговорення

1. Дайте визначення терміна "фінансовий ринок". Яку роль він відіграє?
2. Які функції виконує фінансовий ринок?
3. Охарактеризуйте структуру фінансового ринку.
4. З'ясуйте хто є суб'єктами й об'єктами фінансового ринку. Дайте їх класифікацію.
5. У чому полягає сутність поняття "ринок грошей"?
6. Що належить до ринку капіталів?
7. У чому полягає значення фінансових посередників на фінансовому ринку? Класифікуйте їх.
8. Визначте, яку роль відіграє держава та державне регулювання на фінансовому ринку.
9. Охарактеризуйте та дайте класифікацію основних інструментів фінансового ринку.
10. Яке основне значення емітентів та інвесторів на фінансовому ринку?
11. Як функціонує кредитний ринок?
12. Як функціонує ринок цінних паперів?
13. У чому полягає структуризація фінансового ринку? За якими критеріями це відбувається?
14. Які інститути входять до складу інфраструктури фінансового ринку? Охарактеризуйте їх діяльність.
15. Які цінні папери обертаються на фондовому ринку? Дайте їх класифікацію та характеристику.

Література:

1. Основна: [55, с.261-288], [82, с.11-29,359-406], [76, с.367-398], [77, с.392-408].
2. Додаткова: [4], [5]
3. Довідкова: [1] -[15].

Семінарське заняття № 15 (2год)

Тема 15. Фінансовий менеджмент

Питання для обговорення

1. Потреба і сутність фінансового менеджменту.
2. Особливості фінансового менеджменту, пов'язані з формою власності й сферою здійснення бізнесу.
3. Об'єкт, мета та завдання фінансового менеджменту.
4. Стратегія й тактика фінансового менеджменту.
5. Функції та механізм фінансового менеджменту.
6. Прийоми фінансового менеджменту та їх характеристика.
7. Суб'єкти фінансового менеджменту, їх характеристика.
8. Обов'язки фінансового менеджера.
9. Місце фінансового менеджменту в організаційній структурі підприємства.
10. Методи фінансового менеджменту.

Література:

1. Основна: [31, с.7-60], [33, с.6-43], [61, с.7-35], [76, с.410-422], [77, с.410-433]
2. Додаткова: [1], [2], [3]
3. Довідкова: [1] -[15].

Семінарське заняття № 16 (2год)

Тема 16. Міжнародні фінанси

Питання для обговорення

Міжнародні фінанси, їх розвиток та функції.

Міжнародні фінанси та їх складові. Світове фінансове середовище та його взаємозв'язок із світовим економічним середовищем.

Суб'єкти міжнародних фінансів та їх характеристика.

Міжнародне фінансове право.

Система міжнародних договорів, яка регулює фінансову діяльність суб'єктів міжнародних фінансів.

Міжнародна фінансова політика та її складові.

Валютна політика, її форми.

Кредитна політика як складова міжнародної фінансової політики.

Податкова політика як складова міжнародної фінансової політики.

10. Валютне регулювання.

Література:

1. Основна: [55, с.288-307], [6, с.9-22], [47, с. 183-207], [76, с.427-442], [77, с.435-464]
2. Додаткова: [33], [34], [35], [49], [59], [60]
3. Довідкова: [1] -[15].

Семінарське заняття № 17 (2год)

Тема 17. Фінансова безпека держави

Питання для обговорення

1. Розкрийте економічну сутність поняття "фінансова безпека держави".
2. Що є суб'єктом фінансової безпеки держави?
3. Назвіть основні загрози фінансовій безпеці держави.
4. У чому полягає сутність термінів "індикатор" та "порогові значення індикаторів"?
5. Визначте сутність "бюджетної безпеки держави".
6. Які ви знаєте основні проблеми бюджетної системи?
7. Що таке бюджетний дефіцит? Як він впливає на фінансову безпеку держави?
8. З'ясуйте сутність поняття "боргова безпека". Охарактеризуйте основні індикатори, що визначають боргову безпеку.
9. Хто затверджує структуру і граничний обсяг державного боргу країни?
10. Назвіть основні заходи підвищення боргової безпеки.
11. У чому полягає сутність терміна "інфляція"? Хто розраховує рівень інфляції в Україні?
10. Що належить до основних загроз фінансовій безпеці, які спонукає інфляція? Охарактеризуйте напрями антиінфляційної політики.
11. Визначте сутність валютної безпеки держави.
12. Які переваги та недоліки у залученні іноземного капіталу банківським сектором України?
13. Які ви знаєте головні заходи щодо поліпшення діяльності банківського сектору?
14. З'ясуйте сутність поняття "інвестиційна безпека держави". Охарактеризуйте основні індикатори, що визначають інвестиційну безпеку.
15. Назвіть загрози інвестиційній безпеці держави.

Література:

1. Основна: [76, с.450-467], [77, с.467-495]
2. Додаткова: [30], [42], [43], [51], [61]
3. Довідкова: [1] -[15].

Семінарське заняття № 18 (2 год)

Тема 18. Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою

Питання для обговорення

Охарактеризуйте сучасний стан фінансів у США.

Охарактеризуйте сучасну фінансову систему в Німеччині.

У чому полягає сутність сучасної фінансової системи ФРН?

Назвіть особливості фінансів Франції.

Дайте характеристику сучасних фінансів Скандинавських країн.

З'ясуйте сутність сучасних фінансів у Великій Британії.

Охарактеризуйте сучасний стан фінансової системи в Японії.

У яких випадках і які знижки на ціни є в міжнародній комерційній

практиці?

Які ви знаєте види платежів і засоби фінансових розрахунків у зовнішньоторговельній діяльності?

10. Які комерційні документи потрібні для реалізації зовнішньоторговельної операції?

Література:

1. Основна: [42, с.99-118,118-129, 133-150, 150-163,163-210, 210-233], [26, с.102-157,84-102], [50, с.453-486], [76, с.475-492], [77, с.497-536].
2. Додаткова: [32], [47]
3. Довідкова: [1] -[15].

Семінарське заняття № 19 (2год)

Тема 19. Фінанси Європейського Союзу

Питання для обговорення

1. Визначте фінансові передумови створення Європейського Союзу.
2. У чому полягає унікальність Європейського Союзу?
3. Які прогнози Європейського Союзу?
4. Охарактеризуйте досягнення фінансового розвитку Європейського Союзу.
5. Як вплинула Європейська інтеграція на фінансове світове становище?
6. Охарактеризуйте валютну інтеграцію Європейського Союзу.

Література:

1. Основна: [76, с.499-505], [77, с.538-584]
2. Додаткова: [9], [31]
3. Довідкова: [1] -[15].

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правова база

1. Конституція України: №254к/96ВР Прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>.
2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a&find=1&typ=21>
3. Податковий кодекс України від від 02.12.2010 № 2755-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Про Державний бюджет України на 2017 рік: Закон України від 02.12.2017 № 1801-VIII // – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1801-19>
5. Про Державний бюджет України на 2018 рік: Закон України від 13.12.2018 № 2246-VIII // – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2246-19>
6. Закон України "Про культуру" від 14.12.2010 № 2778-VI . - Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>
7. Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я" від 19.11.1992 № 2801-XII(зі змінами і доповненнями) // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2801-12>.
8. Закон України "Про вищу освіту" від 01.07.2014 № 1556-VII // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
9. Закон України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми" від 21.11.92р. № 2811-12 (зі змінами і доповненнями) // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2811-12>.
10. Закон України "Про дошкільну освіту" від 11.07.2001р. № 2628-III (зі змінами і доповненнями) // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2628-14>.
11. Закон України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" від 09.07.03р. № 1058-15 (зі змінами і доповненнями) // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1058-15>.
12. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності" від 23.09.1999 № 1105XIV (зі змінами і доповненнями) // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1105-14>.
13. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття" від 02.03.2000 р. № 1533-111(зі змінами і

- доповненнями) // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1533-14>. 1
14. Закон України "Про загальну середню освіту" від 13.05.1999 № 651-XIV (зі змінами і доповненнями) // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=651-14>.
15. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" від 21.05.1997р. № 280/97-ВР (зі змінами і доповненнями) // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=280%2F97-%E2%F0>.
16. Закон України "Про місцеві державні адміністрації" від 09.04.1999р. № 586-14 (зі змінами і доповненнями) // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=586-14>.
17. Закон України "Про оплату праці" від 24.03.95 р. № 108/95-ВР (зі змінами і доповненнями) // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=108%2F95-%E2%F0>.
18. Закон України "Про освіту" від 23.05.1991 року № 1060-XII (зі змінами і доповненнями) // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1060-12>.
19. Закон України "Про охорону праці" від 14.10.1992 р. № 2694-XII (зі змінами і доповненнями) // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2694-12>.
20. Закон України "Про прожитковий мінімум" від 15.07.1999 № 966-XIV (зі змінами і доповненнями) // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=966-14>.
21. Закон України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" від 08.07.2010р. № 2464-VI (зі змінами і доповненнями) // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>
22. Закон України «Про державну службу» від 10.12.2015 № 889-VIII (зі змінами і доповненнями) // – Режим доступу <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
23. Закон України Про музеї та музейну справу: від 29.06.1995р. №249/95– ВР. – [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України.– Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
24. Закон України Про внесення змін до Закону України Про бібліотеки і бібліотечну справу: 16.03.2000 № 1561-III. – [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1561-14>
25. Закон України Про театри і театральну справу: від 31.05.2005р. № 2605IV. – [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. –Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
26. Закон України Про добровільне об'єднання територіальних громад від 05.09.2015р. № 676-VIII. - [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/157-19>

27. Указ Президента України Про Положення про Державну казначейську службу України від 13.04.2011 № 460/2011.- Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/U460_11.html
28. Проект Постанови про Основні напрями бюджетної політики на 20182020 роки: проект постанови Верховної Ради України 6591 від 15.06.2017 // – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62047
29. Інструкція про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затверджена наказом Міносвіти України від 11.06.2007р. № 471 // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0675-07>.
30. Наказ Міністерства праці та соціальної політики України і Міністерства охорони здоров'я України від 05 жовтня 2005р. №308/519 "Про впорядкування умов оплати праці працівників закладів охорони здоров'я та установ соціального захисту населення" (зі змінами і доповненнями) // Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України. – Режим доступу: <http://mozdocs.kiev.ua/view.php?id=4792>.
31. Наказ Міністерства ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ від 26.09.2005 № 557. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z113005>.
32. Податковий кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст.112. Дата оновлення: 13.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/ed20200813#Text>. (дата звернення: 22.08.2020).
33. Постанова Верховної Ради України "Про структуру бюджетної класифікації" від 12.07.1996р. № 327/96-ВР // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=327%2F96-%E2%F0>.
34. Постанова Кабінету Міністрів України "Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери" від 30.08.2002 № 1298 // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1298-2002-%D0%BF>
35. Постанова Кабінету Міністрів України « Про затвердження Порядку виплати надбавки за стаж наукової роботи» від 14.04.2004 № 494 // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/494-2004-%D0%BF>
36. Постанова Кабінету Міністрів України Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів від 09 березня 2006 року № 268. – [Електроннийресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
37. Постанова Кабінету Міністрів України Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб від 07 листопада 2007 року №

1294. –[Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
37. Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2002 року № 228 // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=228-2002-%EF>.
38. Постанова Кабінету Міністрів України Про внесення змін до Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів від 23.01.2015р. № 12. - Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/12-2015-%D0%BF>
39. Наказ Міністерство сім'ї, молоді та спорту України Про впорядкування умов оплати праці працівників бюджетних установ, закладів та організацій галузі фізичної культури і спорту від 23 вересня 2005 року № 2097. – [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

ОСНОВНА

1. Журавльова Т.О. Фінанси: навчальний посібник / Т.О. Журавльова, Є.М. Ганевич, Т.С. Здорікова. К.: «Освіта України», 2014. 716 с.
2. Фінанси: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / М.П. Волохова, Ж.Б. Гарбар, Т.О. Журавльова, В.В. Коваль, В.М. Лисюк, Н.Л. Шлафман. – Одеса: Фенікс, 2014. – 226 с.
3. Стойко О.Я., Дема Д.І. Фінанси: підручн. / О.Я. Стойко, Д.І. Дема; за ред. О.Я. Стойка. К.: Алерта, 2017. 406 с.
4. Фінанси : навчальний посібник / І. В. Журавльова, О. В. Гаврильченко, О. П. Полтініна та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора І. В. Журавльової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 330 с.
5. Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. Фінанси: навчальний посібник. Одеса, 2018. 262 с.
6. Фінанси. Підручник / І.О. Лютий, С.Я. Боринець, З.С. Варналій, та ін.; за ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 720 с.

ДОДАТКОВА

1. Податкова система України: Підручник / В.М. Федосов, В.М. Опарін, Г.О. П'ятаченко та ін.; За ред. В. М. Федосова. – К.: Либідь, 2014. – 467 с.
2. Баранник Л. Б., Піскова Ж. В. Державна податкова політика в Україні в контексті нової парадигми розвитку. Стратегія розвитку України. 2016. No1. 36– 42.
3. Богдан Т. Бюджетно-боргова політика поглиблення спаду. Дзеркало тижня. 2016. Вип. No14. URL: <https://dt.ua/macrolevel/byudzhetno-borgova-politikapogliblennya-spadu-.html>
4. Боргова стійкість як стратегічний напрям підвищення рівня фінансової безпеки К.: НІСД, 2016. 50 с. URL: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/borg-1fd6c.pdf>

5. Варналій З. Податкова система України: інституціональнофункціональна структура та шляхи модернізації. Економічний дискурс. Міжнародний науковий журнал. 2018. Вип.2. С.15-24.
6. Варналій З. Фінансові інститути підтримки конкурентоспроможності економіки України. Національна безпека і оборона. 2016. No1-2. (159-160). URL: http://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD159-160_2016_ukr.pdf
7. Варналій З. Фіскальна політика та її вплив на розвиток малого і середнього бізнесу в Україні. Науковий вісник ОНЕУ. 2018. No 5(257). С. 28–51.
8. Васютинська Л. А. Система видатків бюджету в умовах розвитку програмно-цільового управління: монографія. Одеса: Друк-Південь, 2014. 192 с.
9. Висновки до звіту Уряду за 2018 р.: деякі питання соціальної політики / Іващенко А.; за заг. ред.. В. Мазярчука. URL: https://feao.org.ua/wpcontent/uploads/2019/03/2019-03-14.vysnovky_zvit
10. Гасанов С. С., Кудряшов В. П. Обмеження дефіциту бюджету в умовах фіскальних ризиків. Наукові праці НДФІ. 2015. No 3 (72). С.5–14.
11. Городецька Т. Е., Сендецький О. С. Автоматичні механізми сучасної фіскальної політики України. Young Scientist. 2017. No3(43). URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/3/142.pdf>
12. Десятнюк О. М., Гузела І. А. Проблеми і напрямки модернізації податкового регулювання в Україні. Світ фінансів. 2018. Вип.3. С. 58–66.
13. Десятнюк О. М., Дмитрів В. І. Стабільність оподаткування та її вплив на економічний розвиток держави. Світ фінансів. 2016. Вип.2. С. 18–28.
14. Замасло О. Т. Податкова система України: теорія, методологія, практика : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 420 с.
15. Зверяков М. І. Теоретична парадигма сталого розвитку та українські реалії. Економіка України. 2018. No10. С. 10–31.
16. Ибрахим М. А. Аспекти фискальной политики государства.
17. Вестник университета. 2016. No 7-8. С. 142–145. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/aspekty-fiskalnoy-politiki-gosudarstva.pdf>
18. Коноваленко Д. Фіскальна консолідація та її вплив на економіку України. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2017. No 3 (11). URL:<http://ppeu.stu.cn.ua/tmp/pdf/405.pdf>
19. Копич Р. І. Фіскальна політика країн центральної та східної Європи в євроінтеграційному процесі : автореф. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : 08.00.02. Київ. 2017. 21 с.
20. Кравчук І. С. Стабільність ринку обігових фінансових інструментів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук : 08.00.08. Тернопіль.2018. 43 с.
21. Лекарь С. Доктринальний аналіз фіскальної ілюзії. Наукові записки 23 Інституту законодавства Верховної Ради України. 2016. No 4. С. 110–115.
22. Лук'яненко І. Г., Фарина О. І. Макрофінансова стабільність : моделі та методи оцінки. Київ: НаУКМА, 2016. 185 с. URL: <http://www.ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/10878>

23. Мазаракі А., Волосович С. Домінанти інституційної модернізації фінансової системи України. Вісник КНТЕУ. 2016. № 1. С.5-23.
24. Міщенко В. І., Холодилова А. О. Інституційні засади макропруденційного регулювання і нагляду за фінансовим сектором. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. №2(18). С. 95–100.
25. Полчанов А. Ю. Фінансовий потенціал як основа фінансової політики держави в умовах пост конфліктного відновлення. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2017. Випуск 4 (10). С. 129–133.
26. Проблеми і перспективи розвитку фінансової системи України : монографія / І. О. Школьник, Т. А. Васильєва, С. В. Леонов та ін. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. І. О. Школьник, д-ра екон. наук, проф. І. І. Рекуненка. Суми : Сумський державний університет, 2017. 343 с.
27. Слатвінська М. О. Податкові доміанти державного бюджету України. Електронне наукове фахове видання «Глобальні та національні проблеми економіки». 2018. С. 548–552.
28. Слатвінська М. О. Податкові пільги як інструмент реалізації фіскальної політики. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка і менеджмент». 2017. № 12 (74). С. 77–82.
29. Слатвінська М. О. Проблеми функціонування позабюджетних обов'язкових цільових фондів в Україні. East European Scientific Journal. 2019. № 1 (41). Part 1. P. 23–31.
30. Хомутенко А. В. Сучасна парадигма управління державними фінансами України: монографія. К.: ФОП Гуляєва В.М., 2019. 384 с. 33. Трансформаційні процеси у податковій системі України: колективна монографія / за ред. Волохової І. С. Одеса: Атлант ВОІ СОІУ, 2018. 384 с.
31. Хомутенко А. В. Системні атрибути та структурні викривлення управління державними фінансами України. Науковий погляд: економіка та управління. 2019. № 2 (64). С. 151-162.
32. Хомутенко А. В., Хомутенко В. П. Теоретичні та практичні аспекти застосування методу моделювання при виконанні судово-економічних експертиз. Економіка. Фінанси. Право. 2019. № 5/1. С. 9-13.
33. Хомутенко А. В. Організація нормативно-правового забезпечення управління державними фінансами України. Проблеми системного підходу в економіці: зб. наук. праць. 2019. №. 2 (70). Ч. 2. С. 98-106.

Ресурси мережі Інтернет

Бібліотека Верховної Ради України <http://www.rada.gov.ua>
Науково-технічна бібліотека ім. Г.І.Денисенка НТУ «КПІ»
<http://www.libreri.ntu-kpi.kiev.ua> Національна бібліотека України імені В.І
Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>
Національна парламентська бібліотека України <http://www.nplu.kiev.ua>
Одеська державна наукова бібліотека ім. М.Горького
<http://www.ognb.odessa.ua>

Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Короленка
<http://korolenko.kharkov.com>

Дебет-Кредит: Український бухгалтерський портал <http://www.dtkr.com.ua>

Все про бухгалтерський облік. Всеукраїнська професійна газета
<http://www.vobu.com.ua/>

Податки та бухгалтерський облік. Інформаційно-аналітична газета
<http://www.nibu.factor.ua/>

Аудиторська Палата України <http://www.apu.com.ua>

Аудитор України <http://www.auditorukr.com.ua/journal/>

Бізнес Інформ <https://www.business-inform.net/main/>

Вісник. Офіційно про податки <http://www.visnuk.com.ua/>

Державне управління: удосконалення та розвиток
<http://www.dy.nauka.com.ua/>

Економіка та держава <http://www.economy.in.ua/>

Економіка. Фінанси. Право <http://www.efp.in.ua/uk/releases>

Електронний журнал членів АПУ <https://www.apu.com.ua/>

Ефективна економіка <http://www.economy.nayka.com.ua/>

Інвестиції: практика та досвід <http://www.investplan.com.ua/>

Фінанси України <http://finukr.org.ua/>

Фінансовий контроль <https://fincontrol.com.ua/journal.php>